

Portre
M. Doğan KARAKUŞ

ABDULVAHAP KOCAMAN

Rahmetli anacığım şöyle derdi, Abdülvahap KOCAMAN'ı göstererek;

“-İki türlü aşık ozan var: Biri hak aşığı, öteki halk aşığı”

Halk Aşığı ozanı tanımlamasına sokardı, Kocaman'ı! Yıl 1950 – 1960 arası... Ben, sarı kağıtlara kıt'alar yazılmış bir elinde kağıt demeti diğer eli kulağında şiirler okurken tanıdığım O'nu! Kıvrıcık kara saçları, şemsiye gibi kaşları, avurtları ağzından her an mısralar çıkaran geniş nefesli ve kara şakaklı, yoksul giyimli olarak tanıdım O'nu! “Halk Aşığı!”

Andırın Caddesinin tozlu yollarında başlardı gün sesiyle şiirlerini okumaya.

“-Vahap destan satıyor! Diye söylenirdi. Konaktaki, buradaki, koyunyağı evlerdeki kadınlar, kadınlarımız, analarımız, bacılarımız.

“-Hak aşığı gadanı alim!

“-He!.. Hele bacım ne de güzel destan!

Destan satıyordu KOCAMAN! Yoksul yiğitleriyle Avluk'tan kalkıp, yel dirip geliyordu. Kadirliye Andırın caddesinin tozlarını kaldırarak yürüyor, hükümet konağının önünden geçip Çamlı Kahve'ye giriyor hep söylüyor! Daha sonra uzun çarşının malta taşı döşeli yolunda gür sesiyle yürüyor, destanını satıyordu.

Bir fısıltı, sonra hararetli konuşmalar. Ardından ellerinde sazlarda birkaç adam, atları sıra meraklı kalabalık... Kıyıda köşede kalmış, işlek olmayan bir kahvehanede toplaşıp başlardı sazlarını çalmaya. Abdülvahap Kocaman'da da bir saz vardı. Herkes güzel saz çalıp söylerken Kocaman yalnızca tınırtı çıkarırdı. Öyle güzel destan yazan birine saz çalmasını bilmeyi yakıştıramadım doğrusu.

Amma;

“-Usta bir ayak al!” komutundan sonra Kocamanın sesini kimsenin kesemediğini yenilgiyi kabullenip karşısından saygı ile uzaklaştıklarını onlarca kez gördüm.

Daha sonraları mı? Öğrenim yıllarımda “Ayak”ın “Uyak” olduğunu öğrendim. Atılan bu “AYAK”ın yenilmediğini gördüm, duydum, yaşadım. Öğrencilik yıllarımda, 1974 yılı 3 Mayıs günü Konya'da Türk Dil Bayramında Murat ÇOBANOĞLU ile atışmasına tanık oldum. O sırada ben Konya Selçuk Eğitim Enstitüsü Türkçe 1. Sınıftaydım. Kadirli olman nedeniyle, özellikle beni görevlendirmişti okul öğretmenleri iki dev usta... KOCAMAN!... Adı gibi elinde çalmadığı sazı, kartal kanadı kollarıyla ÇOBANOĞLU mu sarışı...

“Ustam!” diye yırtınıyordu Çobanoğlu Konya kapalı spor salonu inliyordu alkıştan.

Ya sonra? Uzun yıllar ayrıldım, Kadirli’den. Hep özlemle yaşadım, diğer gurbetçiler gibi. Kime rastladiysam sordum.”

“Kocaman?!”

Dudak büktüler ya da basit sözlerle geçıştirdiler. Bazı TV.lerde gördüm Onu. Açtım sesini iyi duyayım diye.

İşte sayın dostlarım! Benim gözümle, duygumla tanıdığımca Abdülvahap Kocaman bu. Yoksul bir yaşam, çırpınış , kurtuluş günlerinde çete giysisi giydirilip kürsüye çıkarılan,

“-Vura vura kurtardık.!” Dedirtilen insan. Herhangi biri gibi... Ölüverdi Her fani böyle olur. Bir dosta sormuştum.

“-Ohoo!.. Öldü” dedi. Bu kadar basit.

Kafama takıldı bu yaz. Bir uzansam Kadirli’ye, arasam sorsam yakınlarım fotoğraf çeksem... diye düşünürken: Öte yanı geldi. Kocaman’ın.. Yani geleneksel özelliğı. Neydi? Atam KORKUT geleneğı yani “Hak aşığı” geleneğı yapılmıştı. Bu konuda Çukurova Üniversitesi açıklamayla geçıştiriliyor. Ya da ben bilmiyorum daha öte araştırmalarını ya da göremedim bir başka yerde.

“-Ülkücü Ozan!”. Diye tanımlanıyor, şiirlerinden örnekler veriliyor.

Kadirli Belediyesi ise kitap ya da kitaplarını bastırmış.

Peki... Dede Korkut kim? Abdülvahap Kocaman kim? Neden durduk yere çıkıp şiirler söylerdi. Deli miydi bu adam?

Doğru bir tanımlama ile; “-Dedem korkut” geleneğinin bir uzantısıdır Kocaman. Araştırdım, sordum. Yeteri kadar zaman yok. Evimdeki kaynaklardan baktım, şaşırdım. Ana Britannica 7.cilt 54. sahifesinde şöyle yazıyor.

“-Dede Korkut Kitabı’nın bugüne değin bulunabilen iki nüshası DRESDEN ve VATİKAN’dadır. Dresden yazması kısa bir giriş ile 12 öyküyü içerir... VATİKAN yazmasında 6 öykü vardır.

Buyurun!... Koca “Dedem Korkut...” yabancı kaynaklar... Söz uçtu beyler, belgeye bakalım. Kitaplaştıralım, anılaştıralım. Hani?... Tıs yok. Neden Tıs yok? Neden yaban eller; dili, dini, ırkı, geleneğı başka olanlar sahiplensinler belgelere de, biz sahiplenmeyelim. Kişi, olay, öykü, yaşam beden olsun, belge başkasında! Gel de yanma buna.

Diyeceğim o’dur ki:

Abdülvahap Kocaman salt bir insan değildir. Ardında, yüzlerce yıllık bir gelenek ve uzantısı olan bir ulu kişidir. Şiirleri, deyişleri dar alandan evrensele çıkmalıdır.

Merhaba “KOCAMAN” adam. Buradan sonra gökyüzü dolusu şiirler, sevgiler, sevda dolusu yürekler sunarım. Biliyorum, sözcükler, kitaplar yetmez sana. Sen, Dedem Korkut geleneğinin son halkasıydın. Ne kahvehaneler, ne de insanlar eskisi gibi değil. Devir değişti.

Hadi bir “AYAK” ativer de ne yapacağımızı öğrenelim.